

**Професійний стандарт
«Масажист»**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Надання послуг масажу в побуті.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»)

Секція S	Надання інших видів послуг	Розділ 96	Надання інших індивідуальних послуг	Група 96.0	Надання інших індивідуальних послуг	Клас 96.02	Надання послуг перукарнями та салонами краси
						Клас 96.04	Діяльність із забезпечення фізичного комфорту

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
3	32	322	3226
Фахівці	Фахівці в галузі біології, агрономії та медицини	Допоміжний персонал у галузі сучасної медицини, фізіотерапії, фармації та ветеринарії (крім медичних сестер)	Фізіотерапевти та масажисти

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Масажист 3226.

1.5. Професійна кваліфікація

Масажист (трудові функції: А, Б, В, Г).

Старший масажист (трудові функції: А, Б, В, Г, Д, Е).

Перелік трудових функцій, професійних компетентностей (за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення у п.5.

1.6. Назви типових посад

Масажист.

Старший масажист.

1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Робоче місце розташоване у службових приміщеннях суб'єкта, що надає послуги з масажу, благодійних та комерційних структурах, громадських об'єднаннях, офісах та інших приміщеннях фізичних осіб або з виїздом клієнта.

Підпорядковується завідувачу відповідного відділення/керівнику установи. Може виконувати роботу самостійно як фізична особа-підприємець.

1.8. Умови праці

Робочий час, час відпочинку, інші умови праці визначаються законодавством про працю, державними санітарними правилами та нормами, гігієнічними нормами, трудовими договорами та статутом підприємства, правилами внутрішнього розпорядку та колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Наявність документа, що підтверджує присвоєння/підтвердження професії кваліфікації Масажист.

Наявність особистої медичної книжки з результатами проходження обов'язкових попереднього (до прийняття на роботу) та періодичних профілактичних медичних оглядів.

Попереднє проходження інструктажів, навчання та перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікації, її віднесення до рівня НРК

Диплом молодший бакалавр або фаховий молодший бакалавр, 5 рівень НРК.

Документ про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації Масажист, 5 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання здійснюється у закладах освіти, навчальних центрах або шляхом неформальної чи інформальної освіти за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Підготовка на початковому (за коротким циклом) рівні вищої освіти при наявності повної загальної середньої освіти.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка з будь-яких професій на початковому (за коротким циклом) рівні вищої освіти без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Періодичність навчання з підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти кожні 5 років.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням/підтвердженням професійної кваліфікації Старший масажист за наявності документа про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації Масажист та 3-ох років трудового стажу за професійною кваліфікацією Масажист.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Конституція України.

Кодекс законів про працю України.

Закон України «Про захист прав споживачів».

Закон України «Про оплату праці».

Закон України «Про освіту».

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948 р.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікована Законом України від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 р. № 280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб» зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08.08.2002 р. за № 639/6927.

Наказ Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998 р. № 9 «Про затвердження Положення про розробку інструкцій з охорони праці» зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.04.1998 р. за № 226/2666.

4. Загальні компетентності

Умовне позначення	Загальні компетентності
3.01	Здатність до аналізу та синтезу
3.02	Здатність дотримуватись морально-етичних та юридичних норм
3.03	Здатність визнавати принципи наставництва, співпрацювати з іншими фахівцями
3.04	Здатність до професійного спілкування
3.05	Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово
3.06	Здатність застосовувати принципи організаційного управління
3.07	Здатність впроваджувати знання у практичну діяльність
3.08	Здатність відповідати за результати професійної діяльності
3.09	Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій
3.10	Здатність до професійного розвитку та фахового навчання, отримання нових знань та навичок

5. Перелік трудових функцій (умовні позначення трудових функцій)

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетенції (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Дотримання норм і правил охорони праці та пожежної безпеки	Здатність надати допомогу при надзвичайних ситуаціях	А1
		Здатність дотримуватись норм і правил охорони праці	А2
Б	Підготовка до виконання та організація проведення масажу	Здатність готуватись до робочого процесу, організувати робоче місце	Б1
		Здатність дотримуватись правил санітарії та гігієни	Б2
		Здатність проводити опитування щодо потреб і цілей клієнта, попереджувати про наслідки масажу	Б3
		Здатність вести документообіг	Б4
В	Виконання «класичного масажу» тіла та обличчя	Здатність підбирати та застосувати інтенсивність та прийоми «класичного масажу»	В1
		Здатність виконувати різні види та техніки «класичного масажу»	В2
Г	Виконання вакуумного (баночного), гуаша (скребкового), медового масажів тіла та обличчя	Здатність виконувати масажі або їх поєднання, згідно з правилами, нормами, критеріями	Г1
		Здатність використовувати апарати для вакуумного масажу	Г2
		Здатність виявляти необхідність та використовувати косметичну продукцію з метою обгортання або пілінгу	Г3

Д	Виконання масажу з використанням нестабільних підвісних систем (ребозо), вібромасажу (сейсмомасажу), віброакустичного масажу, вправ на зняття функціональних суглобових блоків, поєднання масажів з температурними чинниками, тейпування, виконання методів тілесно-орієнтованої психотерапії (ТОП)	Здатність виконувати масаж з використанням нестабільних підвісних систем (ребозо)	Д1
		Здатність підбирати та застосовувати вправи на зняття функціональних суглобових блоків	Д2
		Здатність підбирати та застосовувати методи ТОП	Д3
		Здатність підбирати та застосовувати масаж у поєднанні з температурними чинниками (вогняний масаж, теплотерапія, кріотерапія, стоун масаж)	Д4
		Здатність підбирати та застосовувати методи та засоби для вібромасажу (сейсмомасажу), віброакустичного масажу	Д5
		Здатність виконувати тейпування	Д6
Е	Виконання Тайського, Іспанського, Гавайського масажів	Здатність виконувати Тайський, Іспанський, Гавайський масажі	Е1

6. Опис трудових функцій (трудові функції; предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент); професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій), знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
А. Дотримання норм і правил охорони праці та пожежної безпеки	Засоби пожежогасіння; план евакуації, аптечка.	А1. Здатність надати допомогу при надзвичайних ситуаціях	А1.31. Порядок і вимоги до надання первинної домедичної допомоги	А1.У1. Надавати собі та оточуючим первинну домедичну допомогу
		А2. Здатність дотримуватись норм і правил охорони праці	А2.31. Вимоги державних законодавчих актів і внутрішніх інструкції з охорони праці А2.32. Правила внутрішнього трудового розпорядку А2.33. Перелік, місце зберігання та правила користування засобами пожежогасіння А2.34. Шляхи евакуації та місце знаходження плану евакуації А2.35. Інструкції до обладнання та інвентаря	А2.У1. Перевіряти справність та стан готовності обладнання та приладів, що використовуються А2.У2. Користуватись засобами протипожежного захисту та пожежогасіння
Б. Підготовка до виконання та організація проведення масажу	Шафи; обладнання та засоби дезінфекції; термометр; масажний стіл або масажне крісло; карімат; витратні матеріали;	Б1. Здатність готуватись до робочого процесу, організувати робоче місце	Б1.31. Вимоги та норми щодо санітарно-гігієнічних норм і дезінфекції приміщення та інвентарю Б1.32. Особливості використання витратних матеріалів Б1.33. Правила зберігання та	Б1.У1. Готувати приміщення згідно з санітарно-гігієнічними нормами та рекомендаціями для проведення масажу, в т.ч. відсутність протягу Б1.У2. Перевіряти стан робочого місця

	<p>спеціальний одяг і взуття; витратний матеріал; індивідуальні простирадла та інший текстиль; місце для миття рук; засоби для масажу; документація прийому клієнтів.</p>		<p>утилізації використаних, витратних матеріалів, миючих та дезінфікуючих засобів Б1.34. Правила та інструкції щодо зберігання, утримання обладнання та устаткування Б1.35. Дії та протипоказання до використовуваних засобів для масажу Б1.36. Нормативно-правові акти, що діють у сфері організації надання послуг з масажу</p>	<p>та своєчасно усувати недоліки Б1.У3. Закуповувати та використовувати витратний матеріал Б1.У4. Підбирати відповідне обладнання для виконання масажу Б1.У5. Здатність підбирати за необхідністю засоби для проведення масажу</p>
		<p>Б2. Здатність дотримуватися правил санітарії та гігієни</p>	<p>Б2.31. Порядок проходження медичного огляду Б2.32. Вимоги до гігієни масажиста та клієнта Б2.33. Санітарні норми робочого місця Б2.34. Вимоги щодо зберігання та санітарної обробки кушетки, обладнання, устаткування, текстилю Б1.34. Правила та інструкції щодо зберігання, утримання обладнання та устаткування</p>	<p>Б2.У1. Дотримуватися правил особистої гігієни та підтримувати охайний зовнішній вигляд Б2.У2. Планувати робочий час згідно з санітарними нормами та правилами внутрішнього розпорядку Б2.У3. Виконувати масаж із дотриманням санітарно-гігієнічних норм (температура, вологість, освітлення, вентиляція, кратність обміну повітря) Б2.У4. Контролювати стан зон зберігання використаних матеріалів і прибирати сміття Б2.У5. Проводити санітарну обробку обладнання,</p>

				інвентарю, підтримувати його належний санітарний стан Б2.У6. Зберігати простирадла, що використовуються або використані, відповідно до санітарно-гігієнічних норм
		Б3. Здатність проводити опитування щодо потреб і цілей клієнта, попереджувати про наслідки масажу	Б3.31. Історія розвитку масажу Б3.32. Основи анатомії та фізіології людини Б3.33. Основи біохімічного впливу масажу на системи організму людини Б3.34. Основи особливостей вікової анатомії та фізіології людини Б3.35. Загальні поняття та термінологію у сфері професійної діяльності Б3.36. Покази та протипоказання до масажу	Б3.У1. Опитувати клієнта про наявність загальних або локальних протипоказань до масажу Б3.У2. Попереджати про можливі наслідки при виконанні або після виконання масажу Б3.У3. Отримати усну згоду клієнта на проведення йому масажу Б3.У4. Допомогати клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі
		Б4. Здатність вести документообіг	Б4.31. Етичні та юридичні вимоги ведення документації	Б4.У1. Вести документацію прийому та обліку послуг масажу
В. Виконання «класичного масажу» тіла та обличчя	Масажна кушетка або масажний стілець; спеціальний одяг і взуття; масажні засоби; витратний матеріал; індивідуальні простирадла та інший текстиль;	В1. Здатність підбирати та застосувати інтенсивність та прийоми «класичного масажу»	В1.31. Дія видів прийомів «класичного масажу» В1.32. Загальна дія «класичного масажу» на організм у цілому, вплив на різні системи організму	В1.У1. Виконувати «класичний масаж» з визначеною дозованістю та інтенсивністю, з використанням усіх видів прийомів з урахуванням вікових та анатомічних особливостей клієнтів В1.У2. Оцінювати результати виконання «класичного

	документація прийому клієнтів			масажу» В1.У3. Звертатися у разі невизначеності/сумніву по допомогу чи скеровувати клієнта до іншого фахівця
		В2. Здатність виконувати різні види та техніки «класичного масажу»	В2.31. Ергономіку та біомеханіку положень клієнта та масажиста; оптимальний режим рухів і переміщень масажиста під час виконання масажу В2.32. Види виконання «класичного масажу», в тому числі авторські техніки В2.33. Правила виконання прийомів і рекомендацій згідно з різними видами «класичного масажу»	В2.У1. Виконувати масаж з урахуванням положень клієнта та масажиста, ергономіки та біомеханіки під час виконання масажу В2.У2. Приймати рішення про надання послуги масажу згідно з правилами, нормами та рекомендаціями В2.У3. Визначати та застосовувати необхідний вид «класичного масажу»
Г. Виконання вакуумного (баночного), гуаша (скребкового), медового масажів тіла та обличчя	Масажні банки; скребки; мед; масажери; апарати для виконання вакуумного масажу; косметична продукція; плівка для обгортання; аптечка; масажна кушетка; карімат; засоби для масажу; простирадла	Г1. Здатність виконувати масажі або їх поєднання, згідно з правилами, нормами, критеріями	Г1.31. Види масажу: - антицелюлітний, - відсмоктуючий (лімфодренажний), - педіатричний (дитячий) масаж і гімнастика, - седативний (релакс) Г1.32. Порядок та умови застосування масажерів по тілу або обличчю Г1.33. Правила виконання норм, прийомів і рекомендацій, відповідно до застосовуваних масажів	Г1.У1. Виконувати масаж згідно з правилами, нормами та рекомендаціями щодо застосовуваних масажів та їх поєднання
		Г2. Здатність використовувати апарати для вакуумного масажу	Г2.31. Інструкції щодо використання апаратів вакуумного масажу Г2.32. Покази та	Г2.У1. Використовувати апарати вакуумного масажу за потреби та згідно з інструкцією

			протипоказання до використання апаратів вакуумного масажу або їх поєднання з масажем	
		Г3. Здатність виявляти необхідність та використовувати косметичну продукцію з метою обгортання або пілінгу	Г3.31. Склад і дію косметичної продукції, її вплив на організм людини Г3.32. Протипоказання до застосування, можливі реакції Г3.33. Правила надання первинної домедичної допомоги в разі виникнення негативних реакцій від дії косметичної продукції Г3.34. Особливості поєднання застосування косметологічної продукції для пілінгу або обгортання з масажем	Г3.У1. Виконувати пілінг або обгортання із застосуванням косметичної продукції у поєднанні з масажем Г3.У2. Надавати первинну домедичну допомогу у разі виникнення негативних реакцій на застосування косметичної продукції
Д. Виконання масажу з використанням нестабільних підвісних систем (ребозо), вібромасажу (сейсмомасажу), віброакустичного масажу, вправ на зняття функціональних суглобових блоків, поєднання масажів з температурними чинниками,	Масажна кушетка; карімат; одноразові простирадла; спирт; запальничка; вода; аромамасла; рушники; шарф або полотно розміром 1*0,5 м; джерела температурного впливу; термоковдра; каміння та нагрівач до них; вібромасажери, аутентичні музичні	Д1. Здатність виконувати масаж з використанням нестабільних підвісних систем (ребозо)	Д1.31. Дія та вплив на людину різних методик масажу, окремо та в поєднанні Д1.32. Правила та методичні рекомендації до масажу ребозо	Д1.У1. Пояснювати клієнту дію та вплив застосовуваних методик і використовувати їх Д1.У2. Індивідуально підбирати та виконувати з визначеною інтенсивністю масаж ребозо, відповідно до методичних рекомендацій
		Д2. Здатність підбирати та застосовувати вправи на зняття функціональних суглобових блоків	Д2.31. Правила та методичні рекомендації виконання вправ на зняття функціональних суглобових блоків	Д2.У1. Індивідуально підбирати та виконувати з визначеною інтенсивністю вправи на зняття функціональних суглобових блоків, відповідно до методичних рекомендацій

тейпування, виконання методів тілесно-орієнтованої психотерапії (ТОП)	інструменти (тибетські чаші, стіки (резонатори) до них, дзвоники, каратали, варгани, гонги, перкусії, бубен та ін.).	Д3. Здатність підбирати та застосовувати методи ТОП	<p>Д3.31. Основи психології та особливості психологічного впливу використовуваних методик</p> <p>Д3.32. Основи психосоматики та її прояви</p> <p>Д3.33. Існуючі методи та методики ТОП</p> <p>Д3.34. Вплив на людину методів ТОП окремо та в поєднанні між собою та з іншими методиками масажу</p>	<p>Д3.У1. Пояснювати дію та вплив різних методів ТОП</p> <p>Д3.У2. Індивідуально підбирати методи ТОП</p> <p>Д3.У3. Застосовувати визначені методи та методики ТОП</p>
		Д4. Здатність підбирати та застосовувати масаж у поєднанні з температурними чинниками (вогняний масаж, теплотерапія, кріотерапія, стоун масаж)	<p>Д4.31. Вплив на людину поєднання масажу та температурних чинників</p> <p>Д4.32. Покази та протипоказання щодо поєднання масажу та температурних чинників</p>	<p>Д4.У1. Виконувати масаж в поєднанні з температурним впливом на людину</p> <p>Д4.У2. Виконувати масаж у поєднанні з температурним впливом з урахуванням протипоказань</p>
		Д5. Здатність підбирати та застосовувати методи та засоби для вібромасажу (сейсмомасажу), віброакустичного масажу	<p>Д5.31. Вплив на людину вібрації</p> <p>Д5.32. Основи звуко (музико) терапії</p> <p>Д5.33. Особливості впливу різних звукових частот на людину</p> <p>Д5.34. Основи чакральної будови людини згідно з східним навчанням</p>	Д5.У1. Індивідуально підбирати та застосовувати визначені методи вібромасажу, віброакустичного масажу
		Д6. Здатність виконувати тейпування	Д6.31. Методики тейпування різних ділянок тіла в залежності від наявних задач.	Д6.У1. Підібрати та виконати тейпування виходячи з показань та мети.

<p>Е. Виконання Тайського, Іспанського, Гавайського масажів</p>	<p>Масажна кушетка; карімат; одноразові простирадла.</p>	<p>Е1. Здатність виконувати Тайський, Іспанський, Гавайський масажі</p>	<p>Е1.31. Етнічні, філософські та загально-культурні витоки походження використовуваних методик Е1.32. Правила та методичні рекомендації до методик Тайського, Іспанського, Гавайського масажів</p>	<p>Е1.У1. Індивідуально підбирати та виконувати з визначеною інтенсивністю Тайський, Іспанський, Гавайський масажі</p>
--	--	--	--	---

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробник професійного стандарту

ГО «Професійна Асоціація масажистів України».

Учасники робочої групи:

Булат Євген – Президент ГО «Професійна Асоціація масажистів України», керівник Навчально-оздоровчого центру «Світ масажу», медичний брат з лікувального масажу вищої категорії, фахівець з фізичної культури та спорту, магістр фізичної реабілітації, викладач вищих навчальних закладів, косметолог, практичний психолог;

Давибіда Наталія – кандидат біологічних наук, доцент Тернопільського Національного медичного Університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України, керівник «Центру підготовки та розвитку масажистів «Sunrise»;

Дейкун Ігор – магістр фізичної реабілітації, керівник центру «Масаж лаб»;

Єросов Олесь – медичний брат;

Штанько Олександр – лікар ФРМ, магістр педагогіки вищої школи, викладач курсу підвищення кваліфікації асистентів фізичної терапії та ерготерапії Харківського обласного фахового медичного коледжу;

Жукова Лариса – медична сестра, фізичний реабілітолог, директор навчального центру естетичної медицини медичного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Президент ГО «Асоціація косметологів України»;

Бобін Сергій – керівник навчального центру естетичної майстерності «Серж та Наталі»;

Лихацький Петро – професор, голова первинної профспілкової організації Тернопільського Національного медичного Університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України;

Безпалова Наталія – голова профкому кафедри фізичної реабілітації і спорту Західноукраїнського Національного Університету.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Національне агентство кваліфікацій.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

19 вересня 2022 року.

7.4. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

19 вересня 2027 року.